

Z ZNANJEM ZREMO V PRIHODNOST

EKOLOŠKO KMETOVANJE IN VARSTVO NARAVE – PRILOŽNOSTI IN IZZIVI ZA SLOVENSKO KMETIJSTVO

40. TRADICIONALNI POSVET JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA IN DAN SISTEMA ZNANJA IN INOVACIJ (AKIS)

ANALIZA NARAVOVARSTVENIH INTERVENCIJ SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE

mag. Jernej Kavšek

MKGP – direktorat za kmetijstvo

ZREČE, 18. NOVEMBER 2025

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

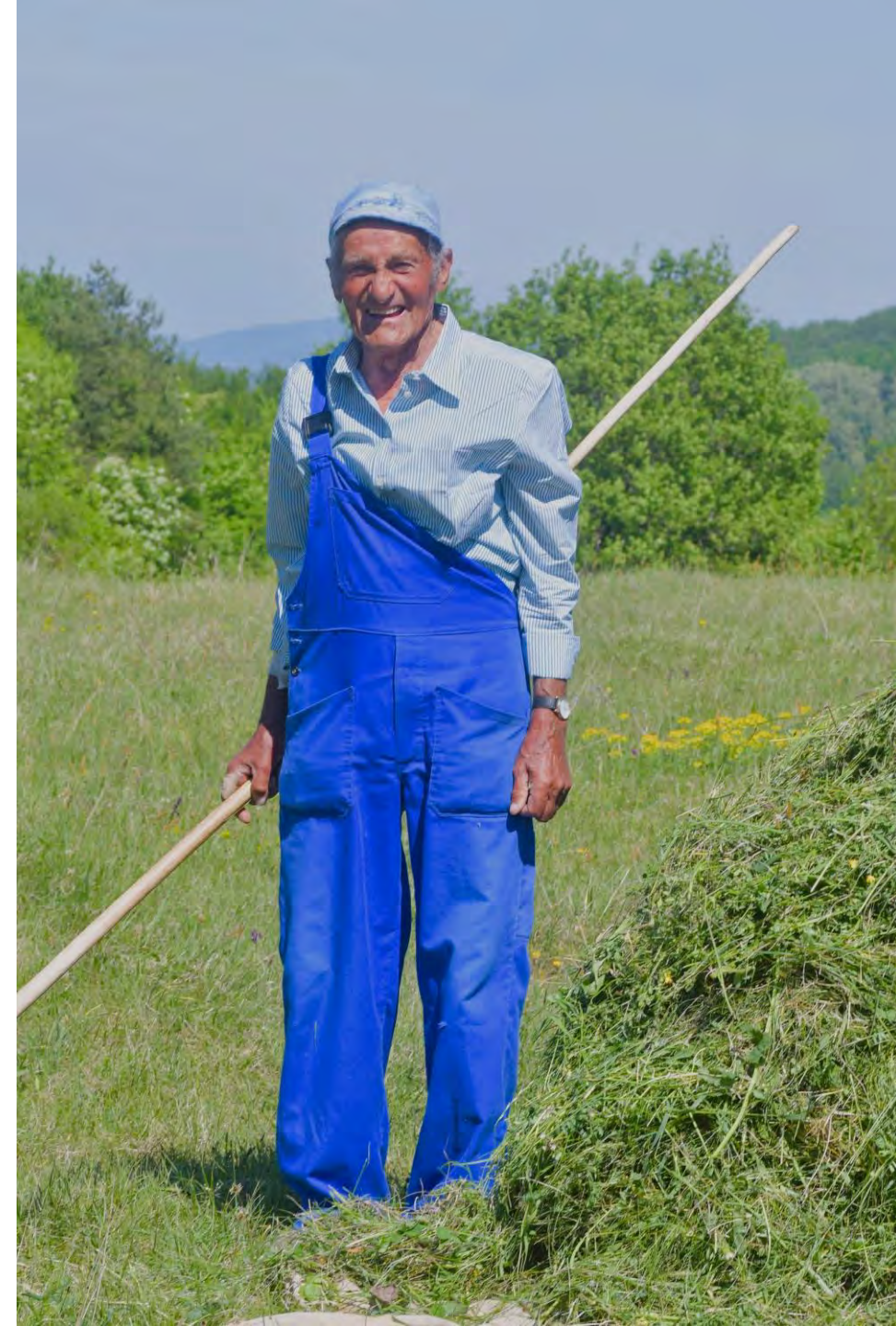

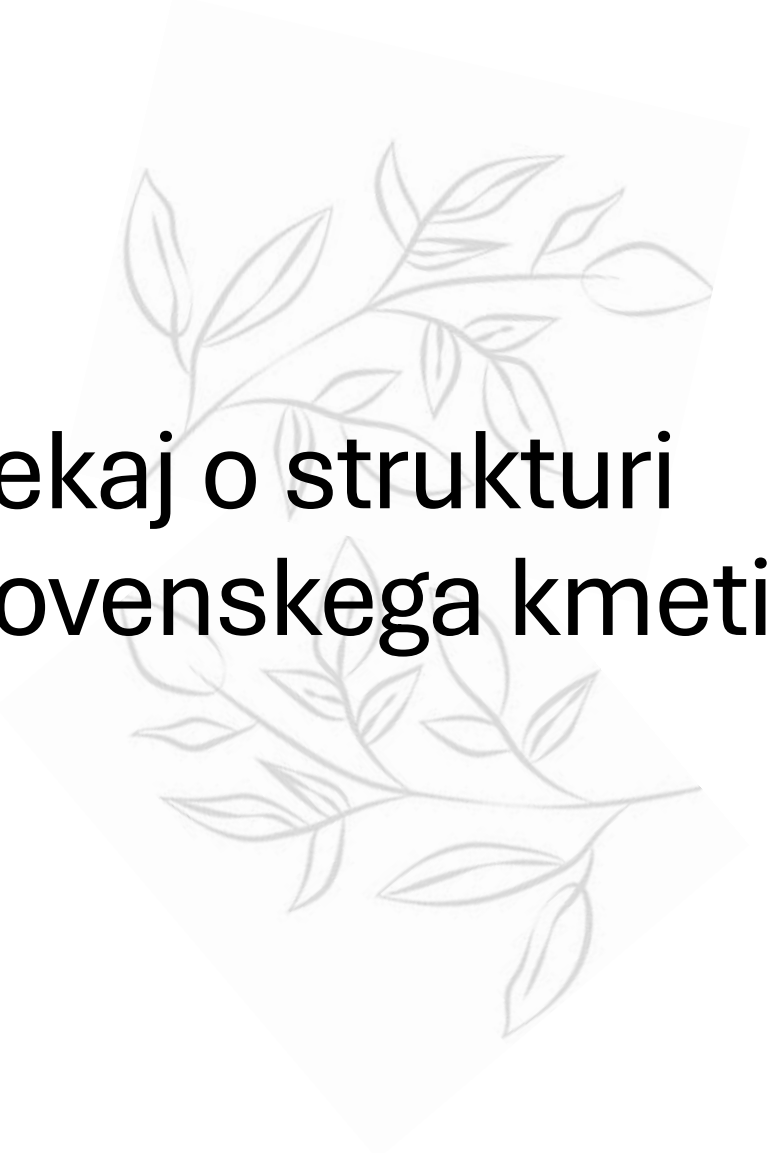
Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

- Struktura našega kmetijstva (statično in dinamično)
- Predstavitev nekaterih naravovarstvenih intervencij SKP
- Tradicionalna raba travinja
- Naravovarstveni KOPOP*

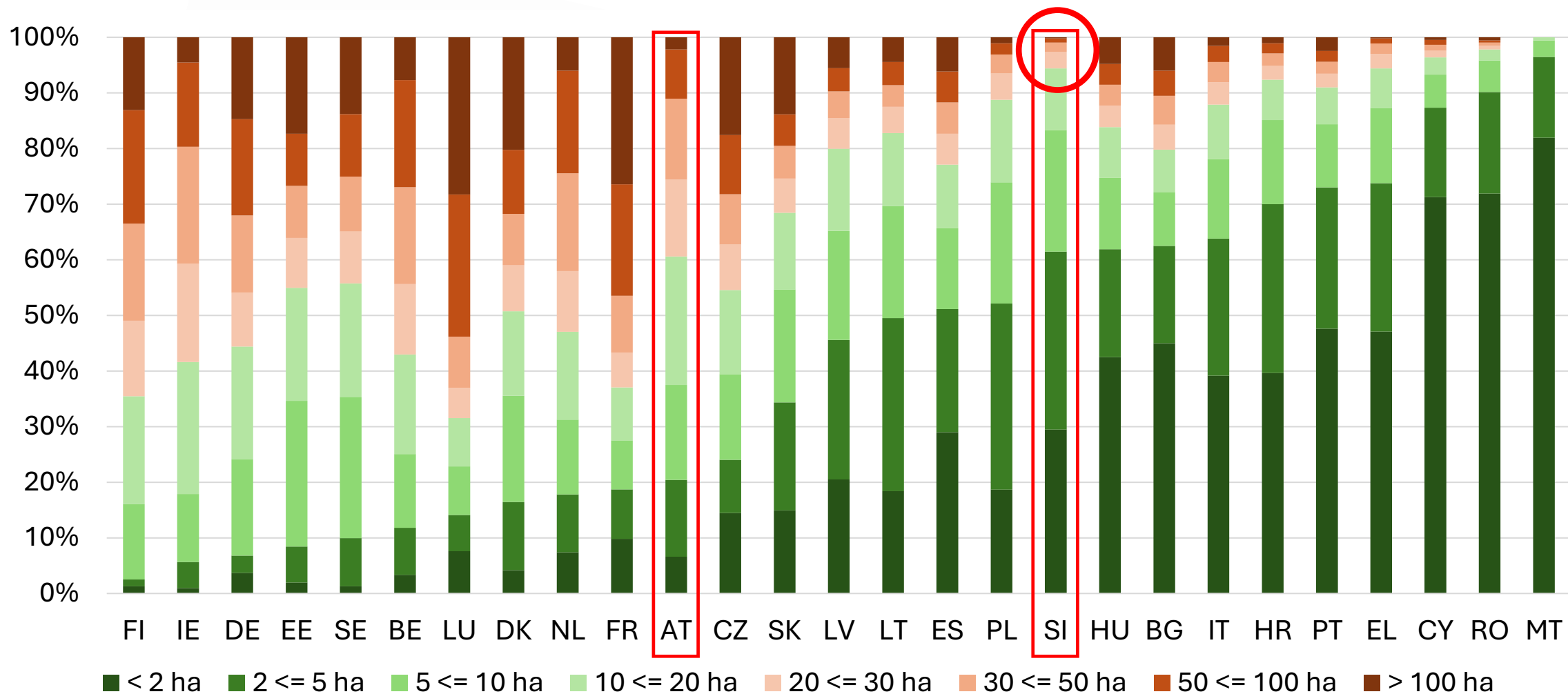

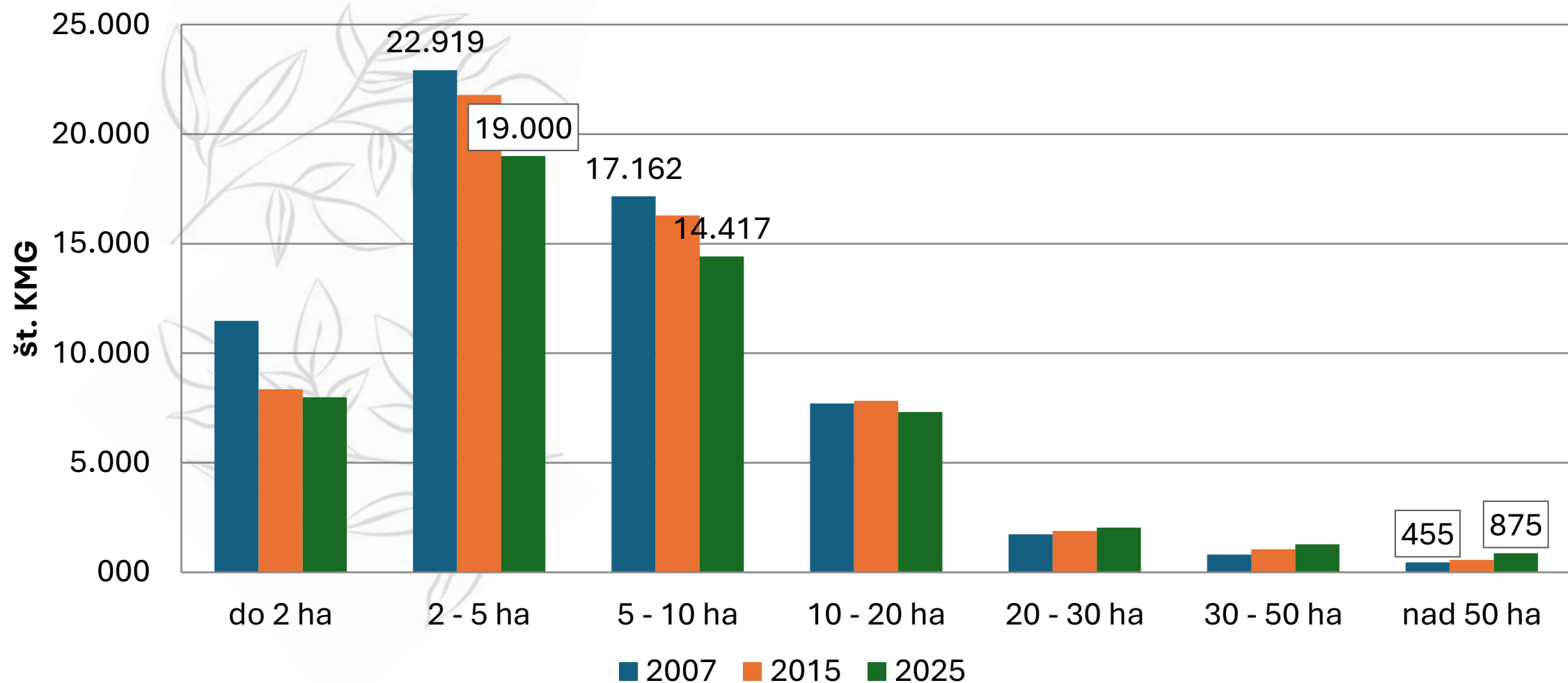
Nekaj o strukturi slovenskega kmetijstva

Delež št. KMG v velikostnih razredih KZU (2020) v EU

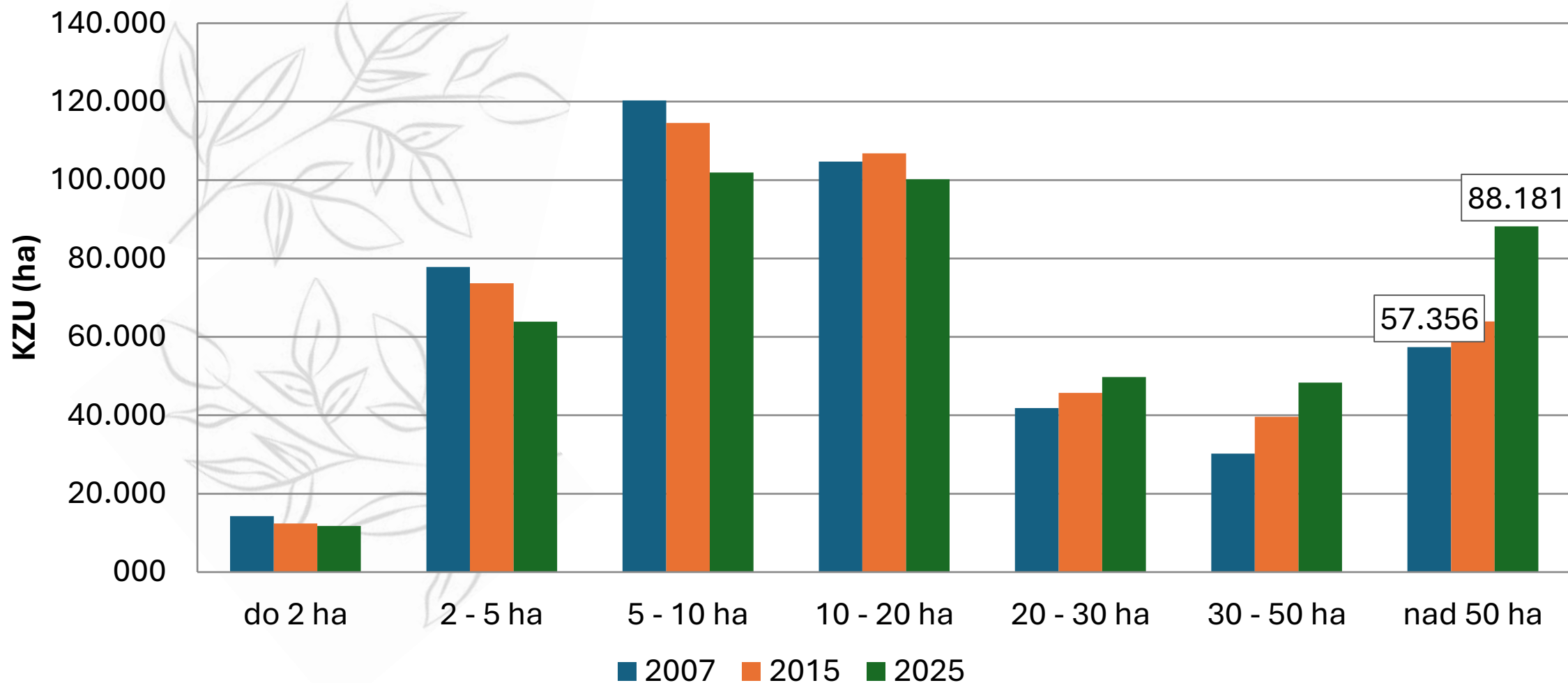

Št. KMG po velikostnih razredih KZU (2007, 2015, 2025)

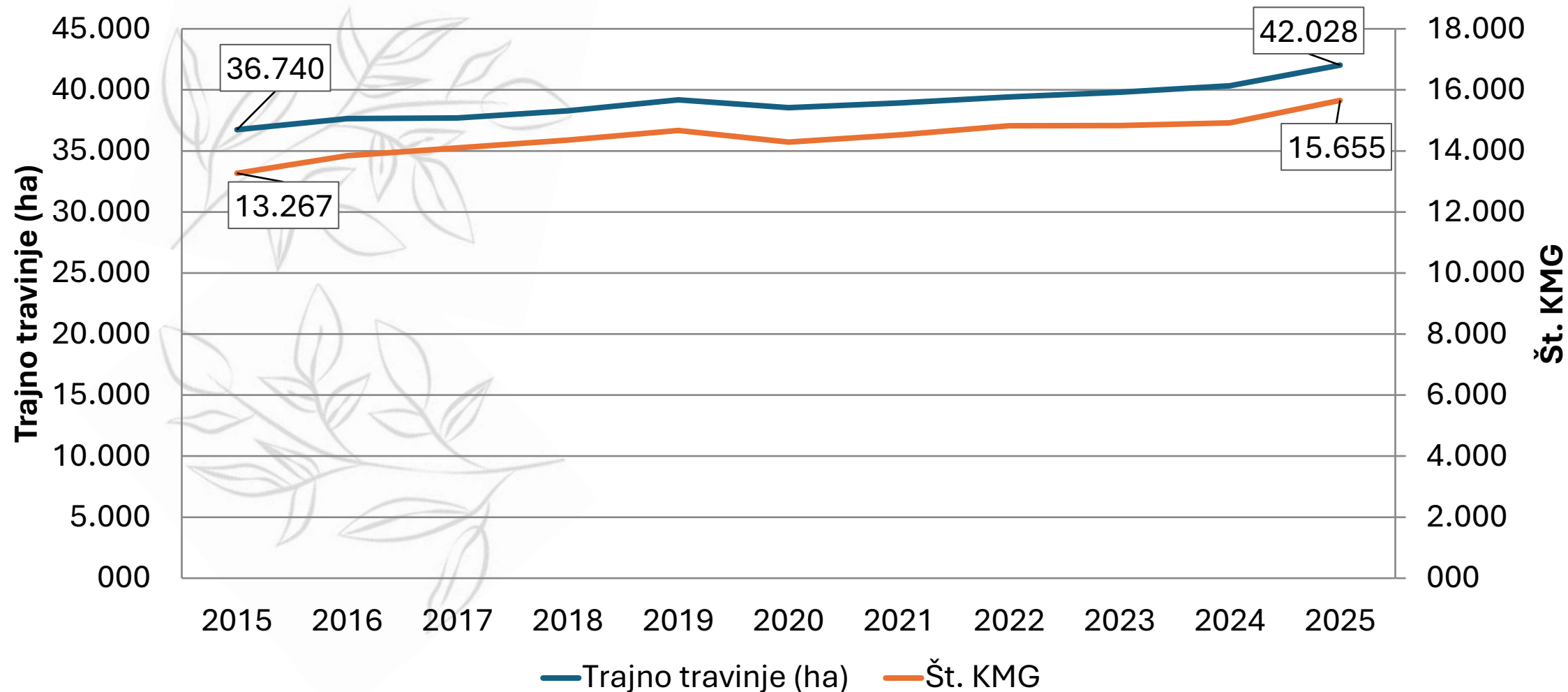
Vir: Zbirna vloga

Kmetijska zemljišča po velikostnih razredih KMG (2007, 2015, 2025)

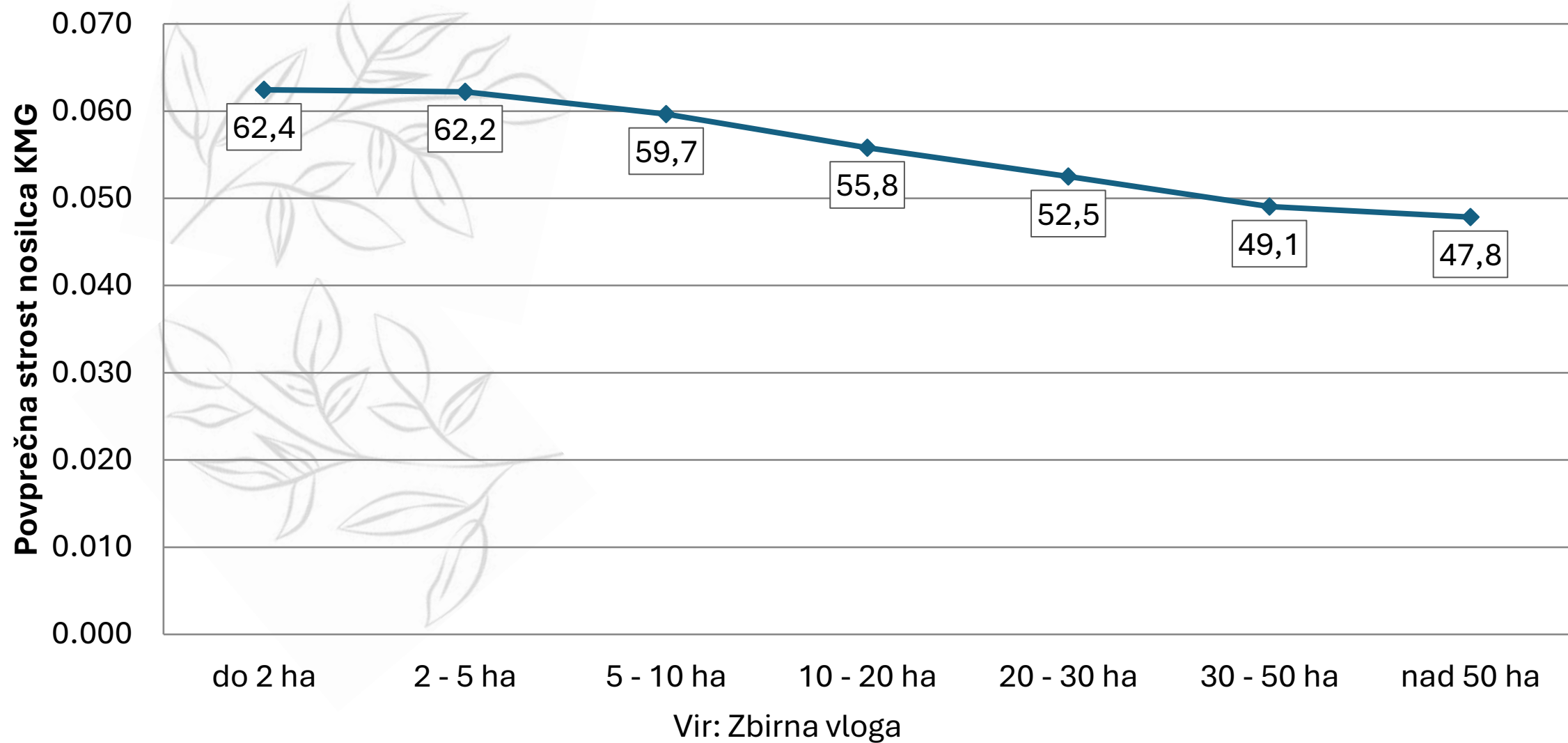
Vir: Zbirna vloga

KMG brez travojede živine na trajnem travinju

Vir: Zbirna vloga

Povprečna starost nosilca KMG v letu 2024

Struktura kmetijskih gospodarstev

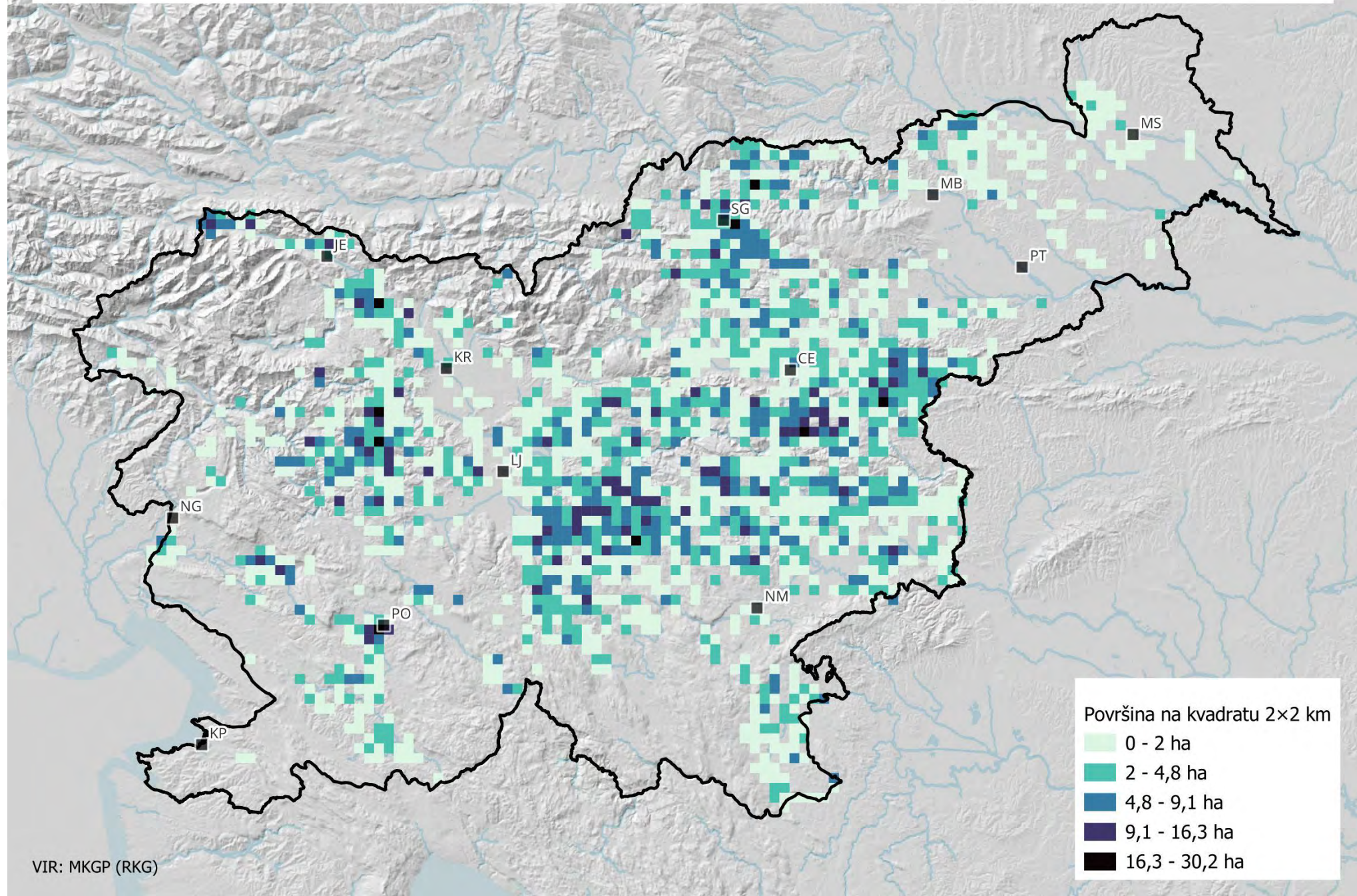
- Slovenske kmetije v **EU kontekstu** so bistveno drugačne (SLO velike = EU male)
- Število KMG se je iz **62.267 v letu 2007** zmanjšalo na **52.926 v letu 2025 (-15%)**
- Opozoriti je potrebno na **rast št. KMG v razredih večjih od 10 ha (ali celo nad 20 ha)**, posebej v povezavi z **mediano (50% KMG nad in 50% pod)**, ki se giblje malo **pod 5 ha**.
 - Kaže se posebej zanimiv **trend rasti št. KMG in KZU v razredu nad 50 ha**
- Istočasno se je **površina kmetijskih zemljišč ostala dokaj stabilna** (446.500 ha v letu 2007, 464.000 ha v letu 2025 (+4%))
- **Povprečna vrednost KMG** se je pričakovano povečala iz 7,17 ha v letu 2007 na 8,77 ha v letu 2025 (+22%), mediana se je v istem obdobju povečala za bistveno manj (4,48 ha => 4,88 ha), kar kaže na rast KMG v zadnjem razredu
- Povečevanje **št. KMG brez travojede živine na trajnem travinju**
- **Starost nosilca KMG** pada z velikostjo KMG

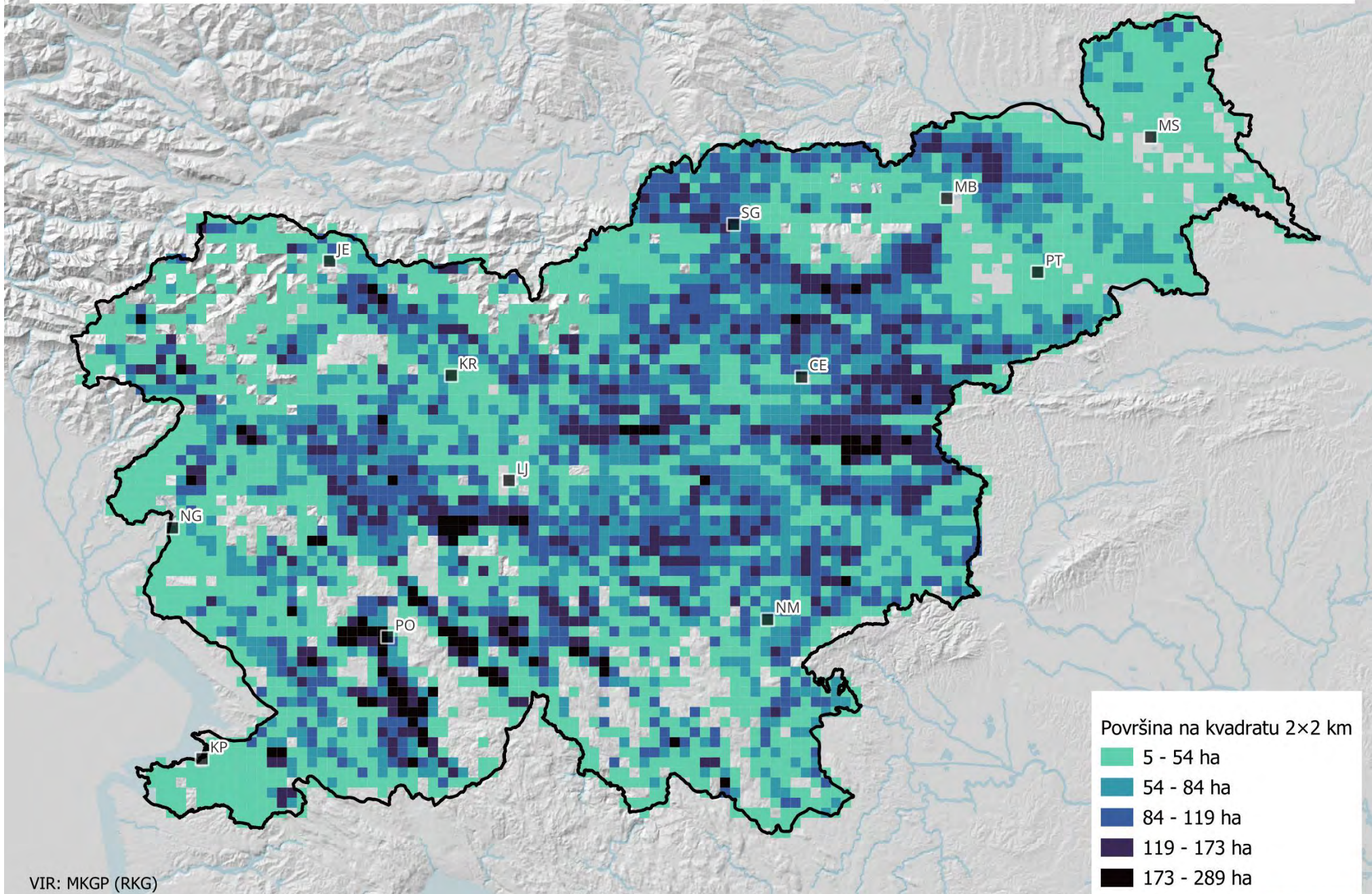
SOPO – tradicionalna raba travinja (TRT 2024 in 2025)

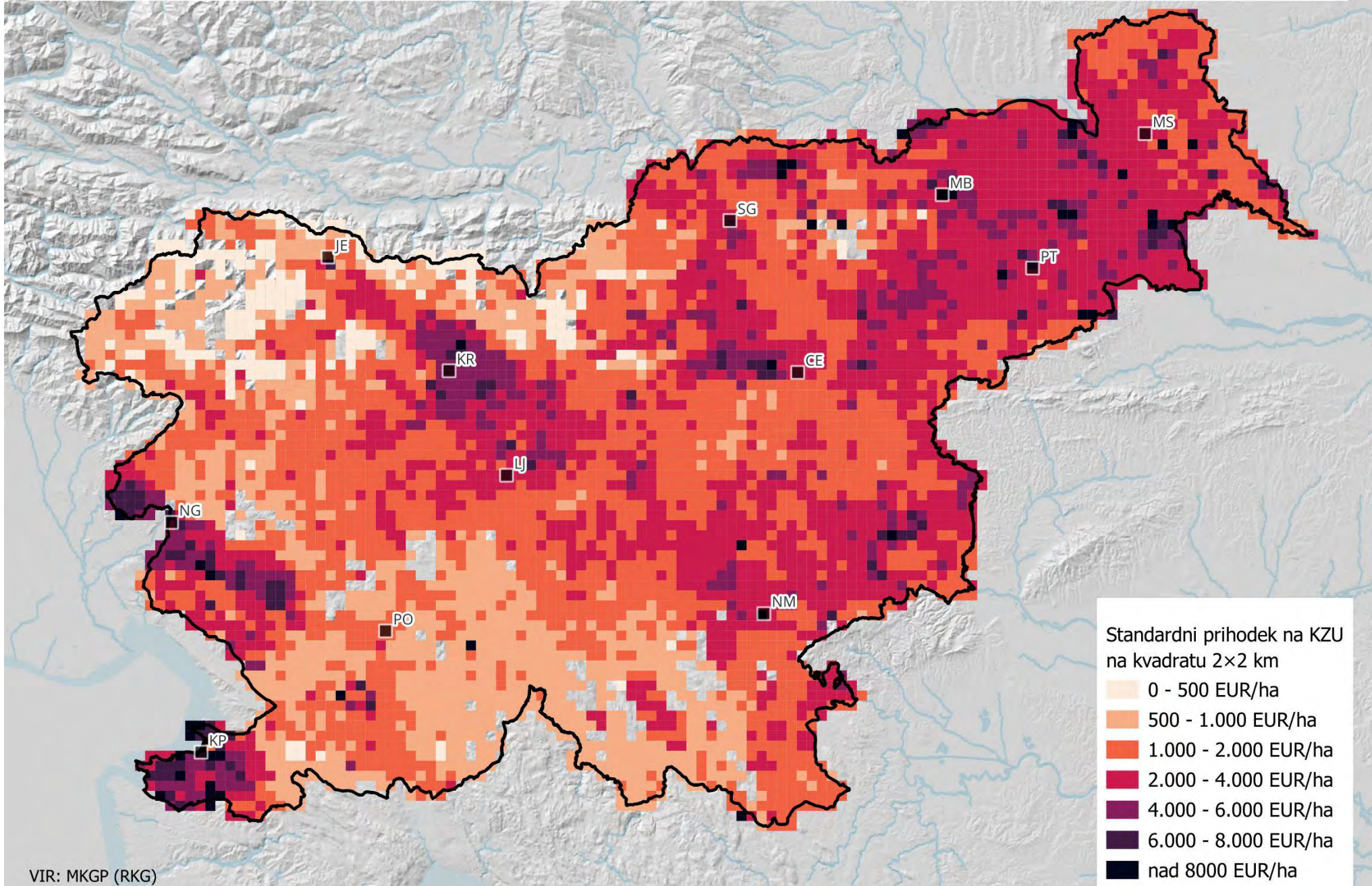
2024 (SOPo - tradicionalna raba travinja)

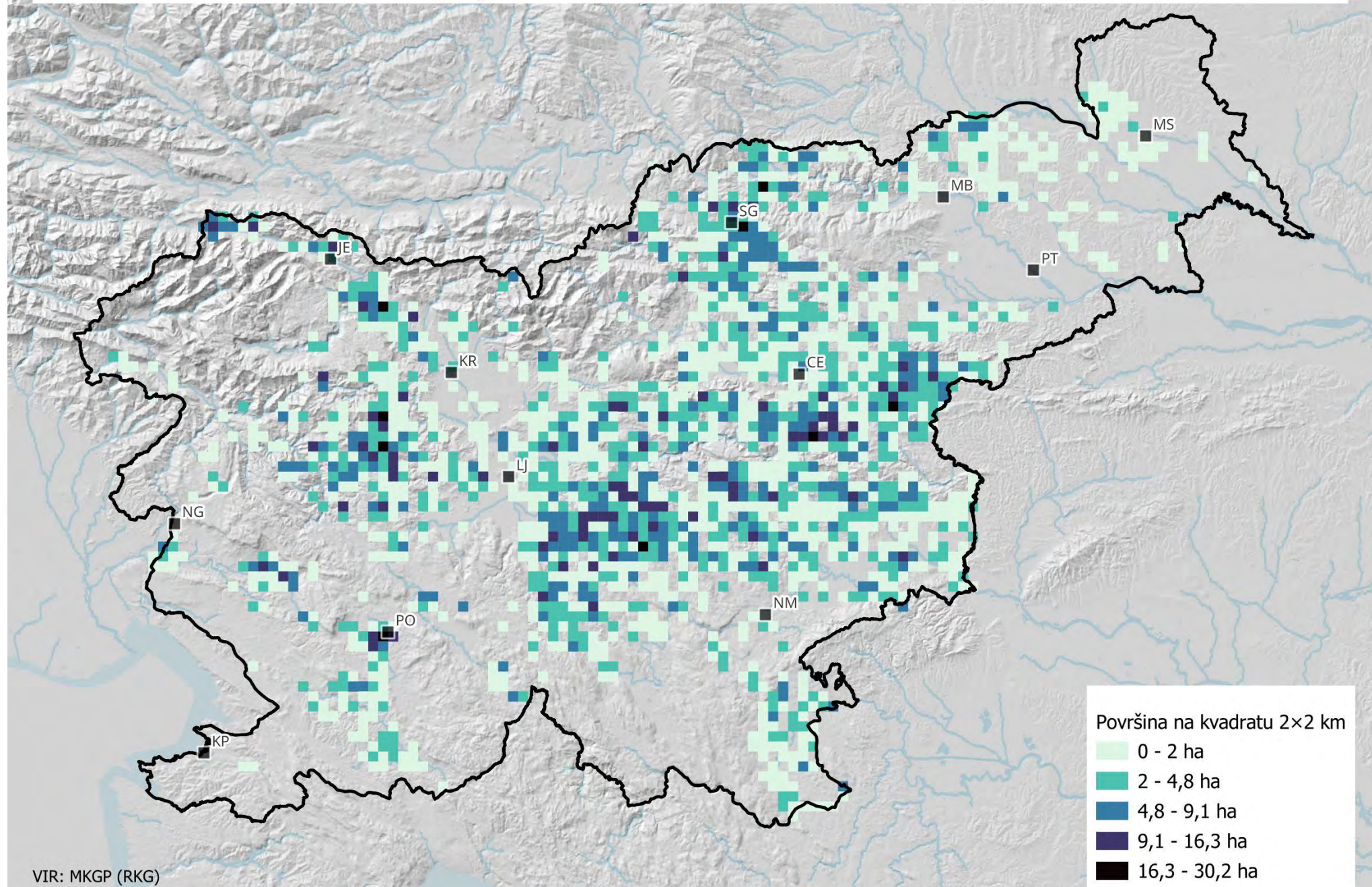
2024 (trajno travinje GERK)

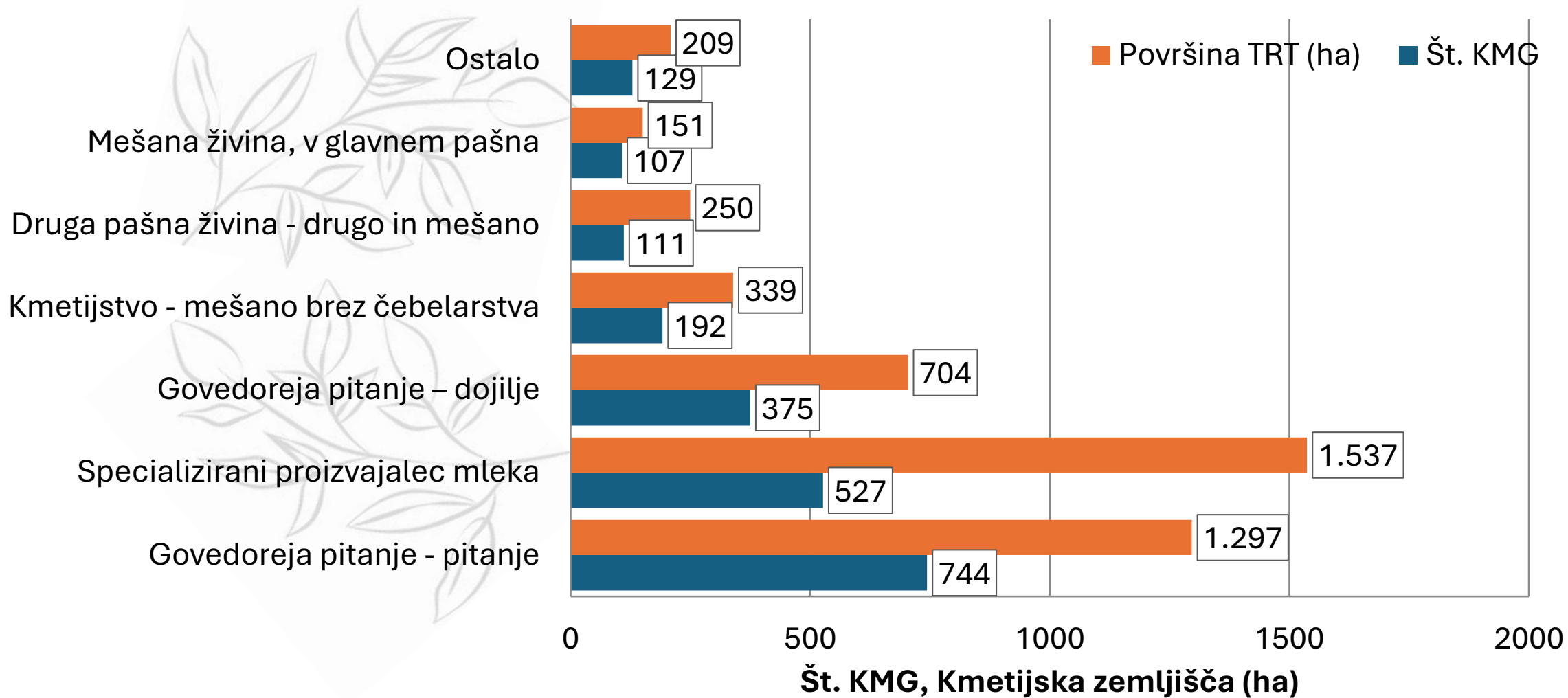
Intenzivnost (standardni prihodek EUR / ha) v letu 2024

2024 (SOPo - tradicionalna raba travinja)

Tipi KMG vpisanih v TRT (2024)

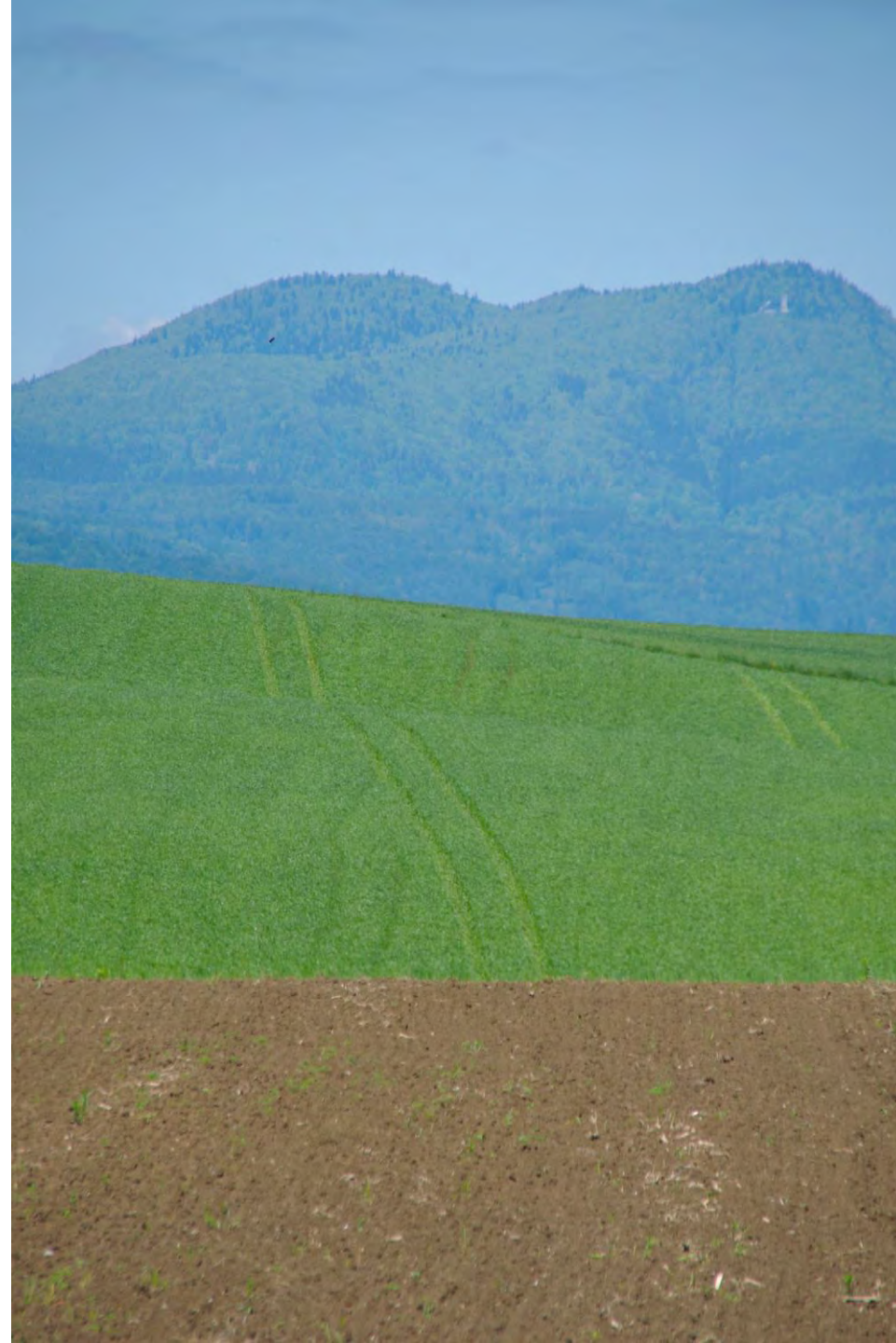
Vir: Zbirna vloga

Tradicionalna raba travinja (TRT)

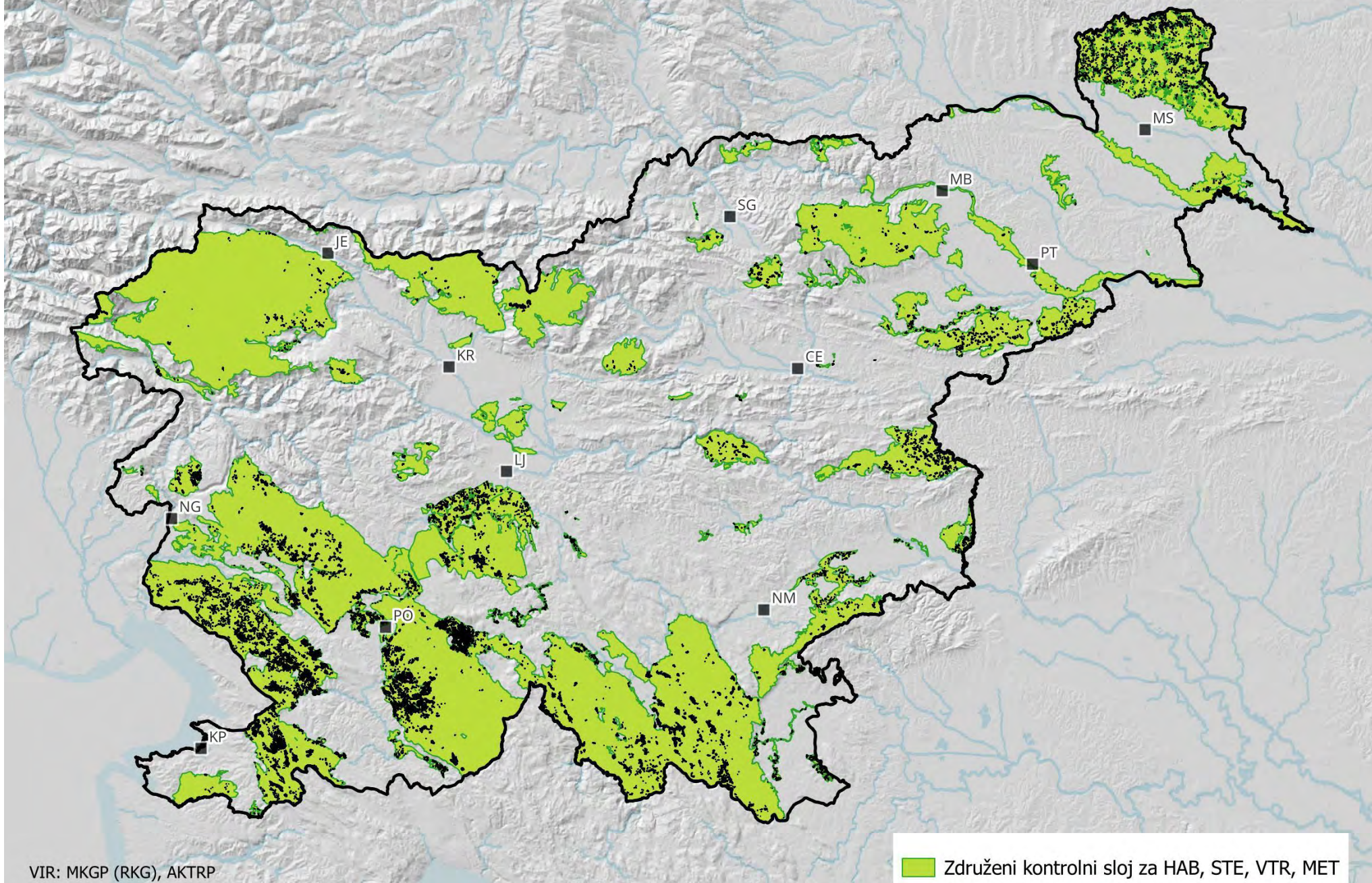
- **Cilj ukrepa** je bil, da omogočimo (in vzpodbudimo) **tudi intenzivnim KMG „sodelovanje“**
- **Skupni vpis** je bil v letu 2025 okoli **4.760 ha** (v letu 2024 – 4.500 ha)
- Glede na strukturo res lahko sklepamo, da **gre za bolj večja (intenzivna) KMG**
 - povprečna velikost KMG v TRT je **15,9 ha**
 - povprečna velikost vse KMG je **8,7 ha**
- **GERK v TRT** so v povprečju **bolj strmi (20%)** od GERK zunaj TRT (**16%**)
- **Specializirana govedorejska KMG** (mleko, pitanje, dojlje) predstavljajo **$\frac{3}{4}$ vseh KMG** in okoli **80% površin TRT**
- TRT **osnova za prihodnje ukrepe**, ko bo vse več večjih KMG?

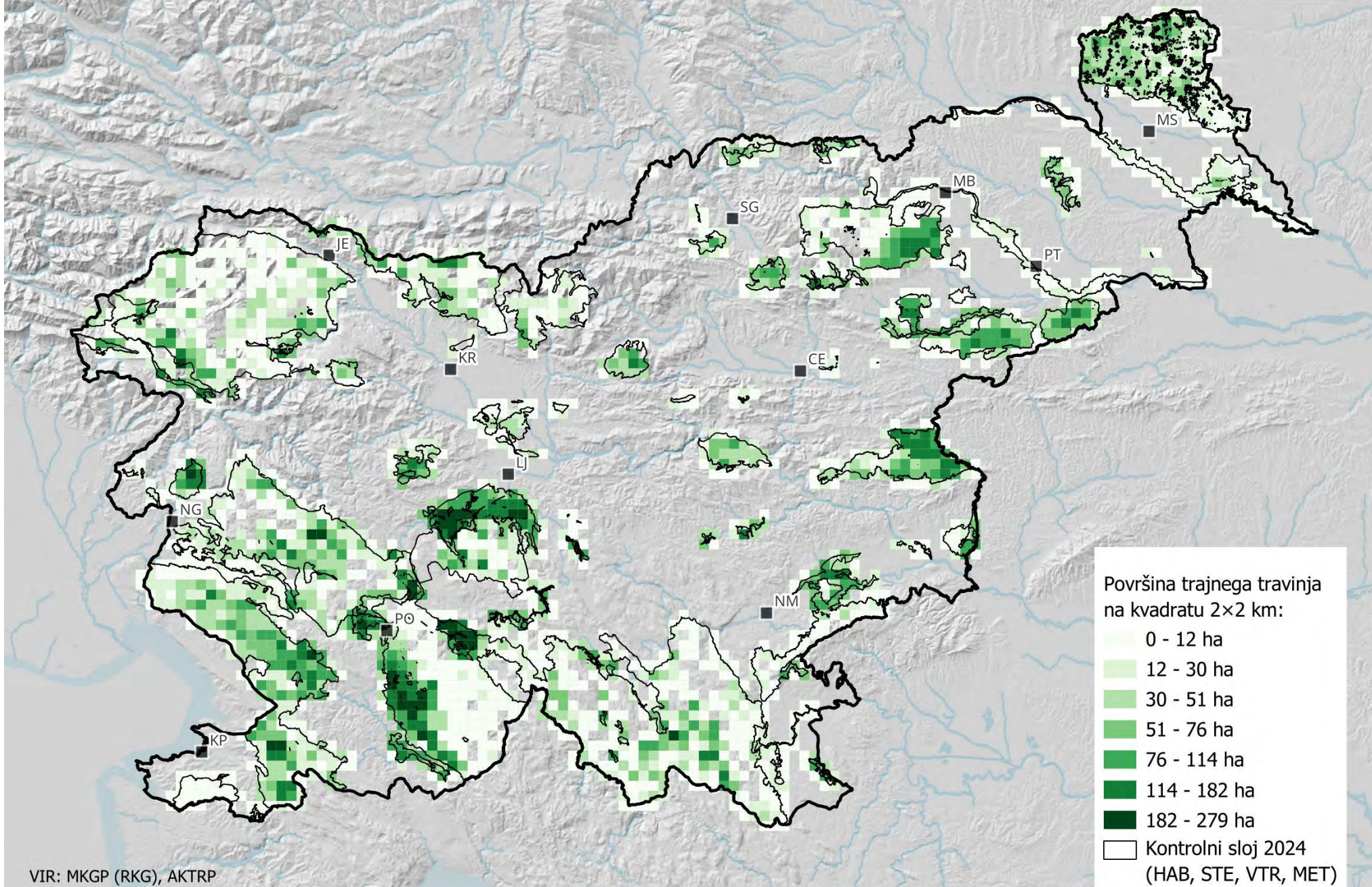
KOPOP*
(HAB, MET, VTR, STE)

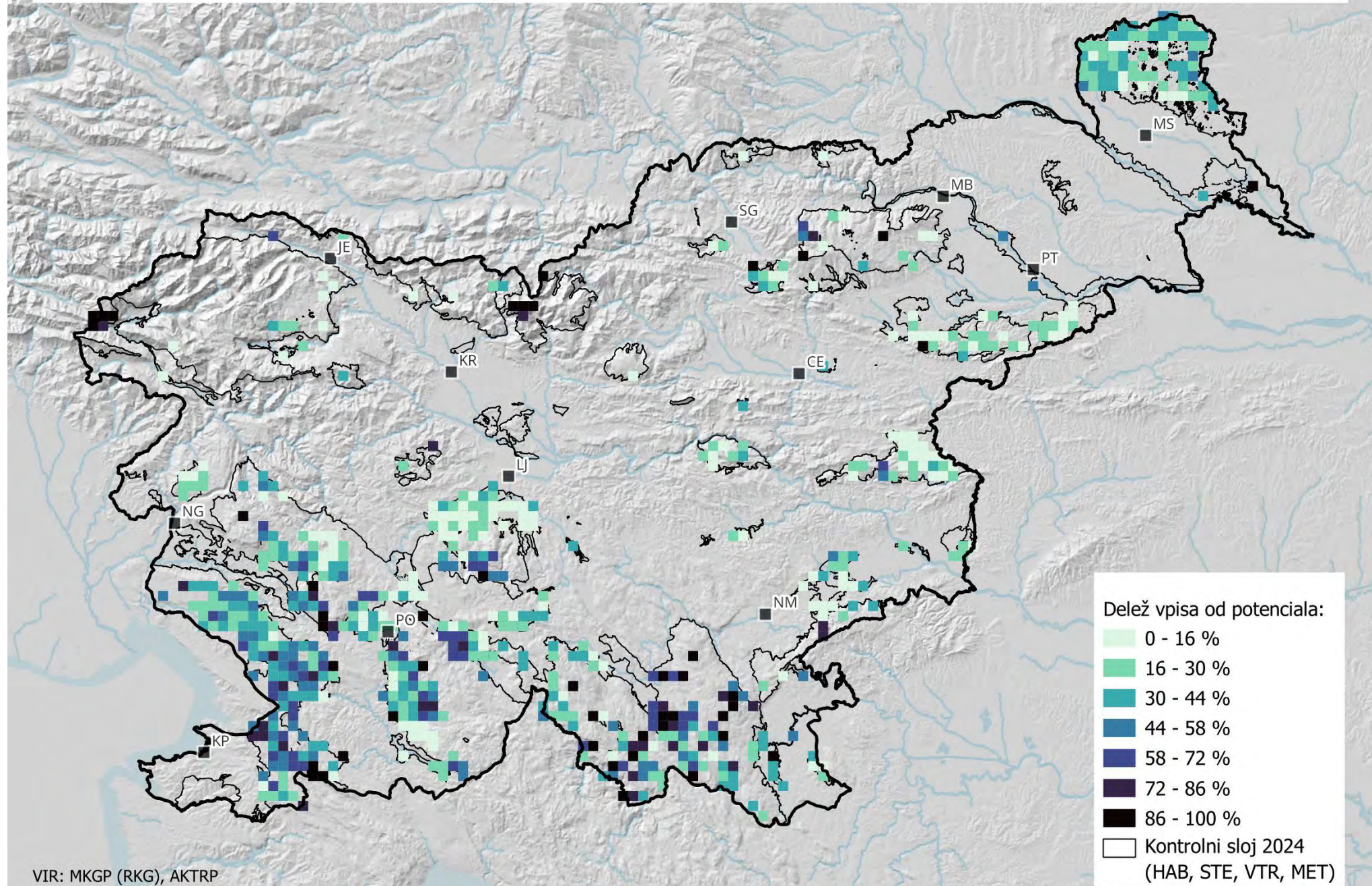
Vpis v intervencije HAB, STE, VTR, MET v letu 2024

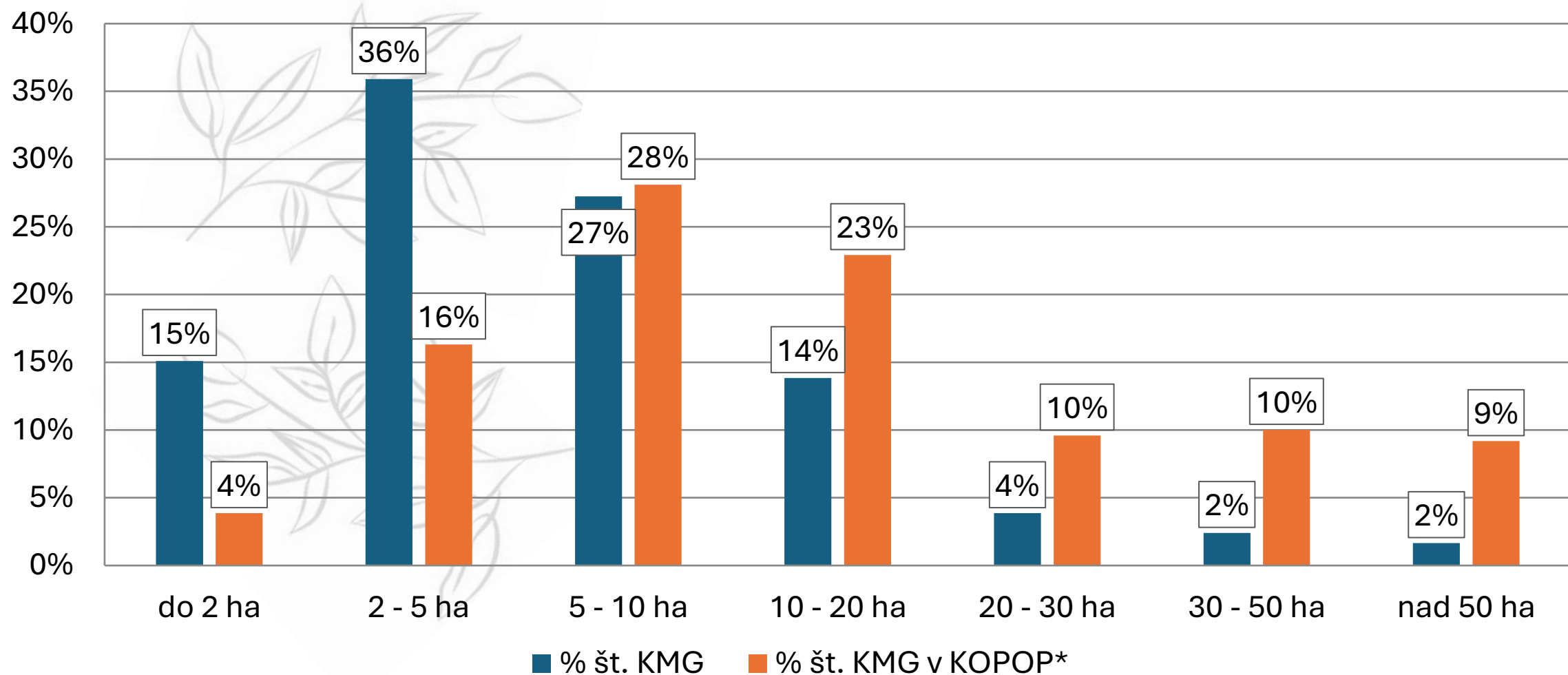
Potencial za vpis v intervencije HAB, STE, VTR, MET v letu 2024

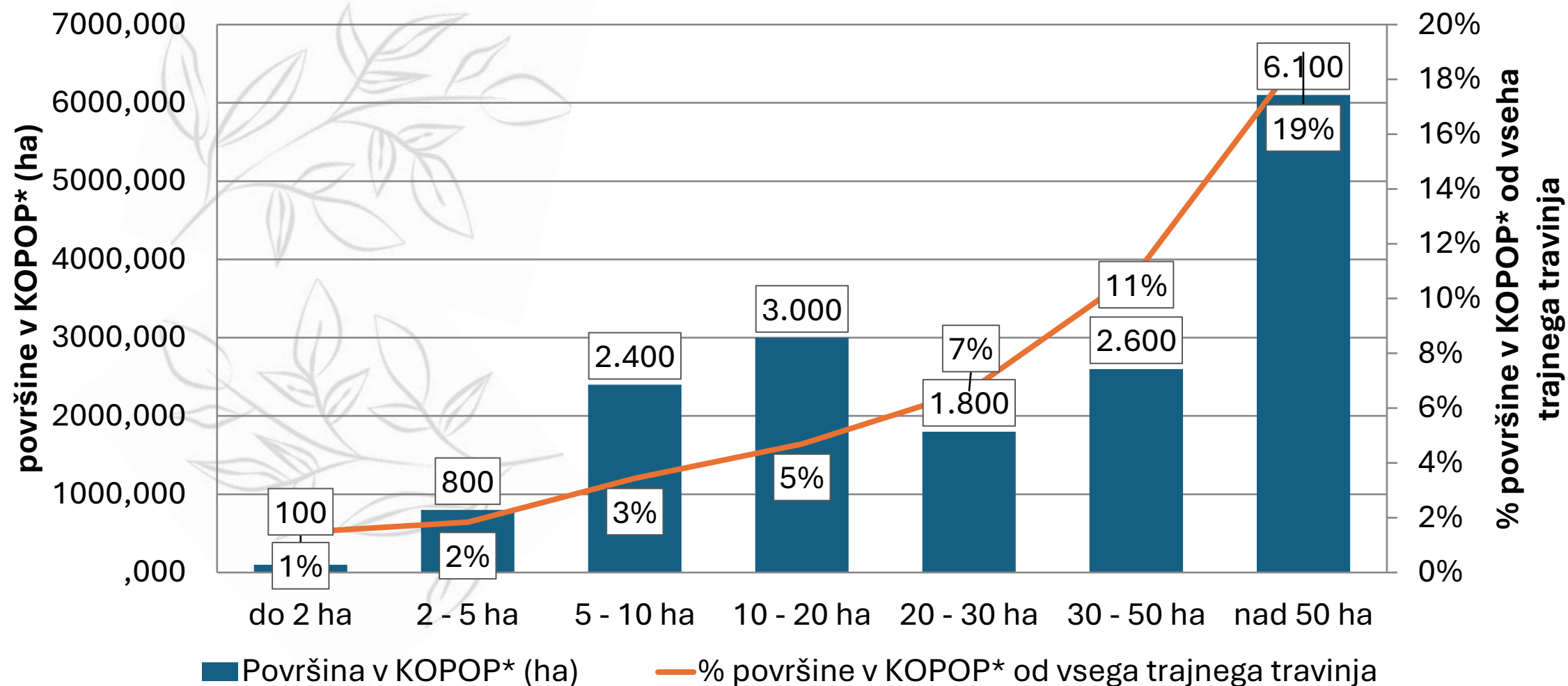
Delež vpis v intervencije HAB, STE, VTR, MET od potenciala v letu 2024

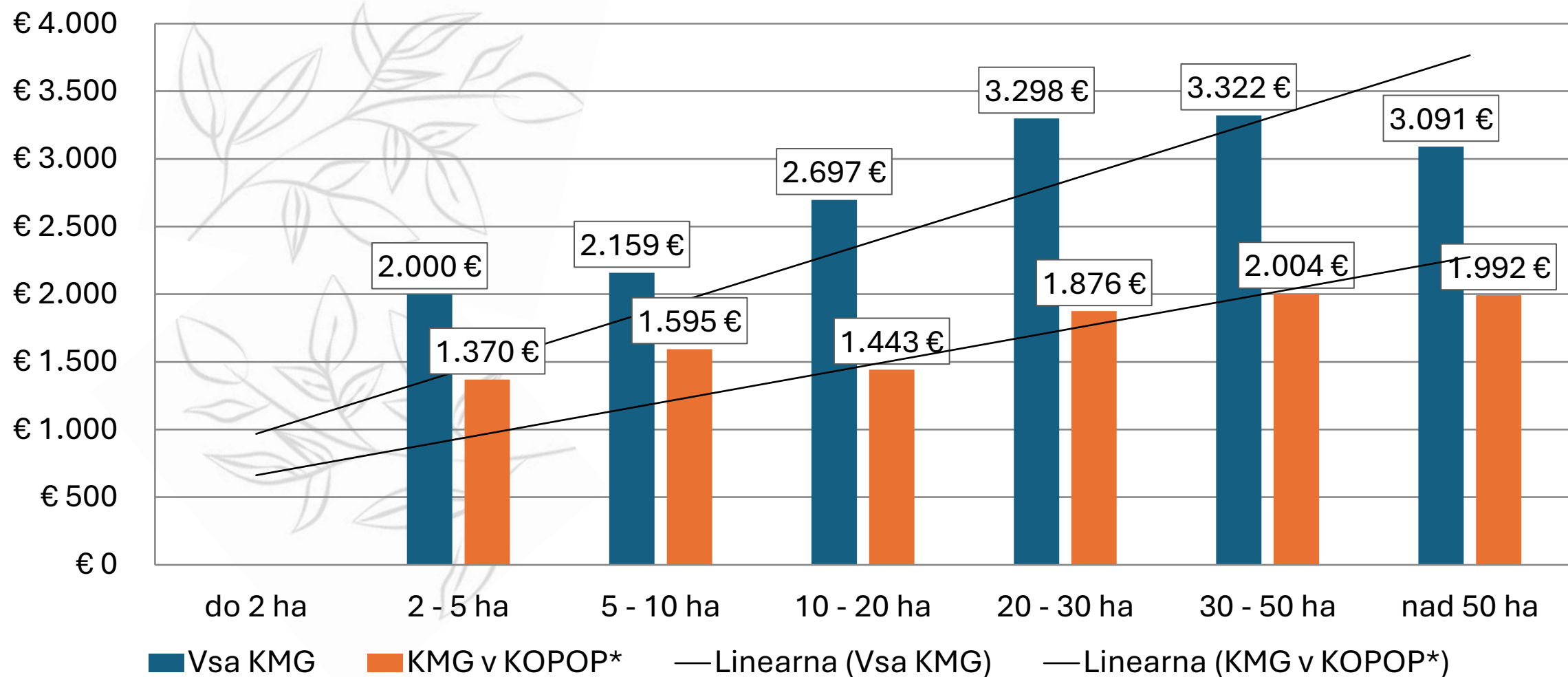
KMG z vpisnimi KOPOP* (2025 = 2.600)

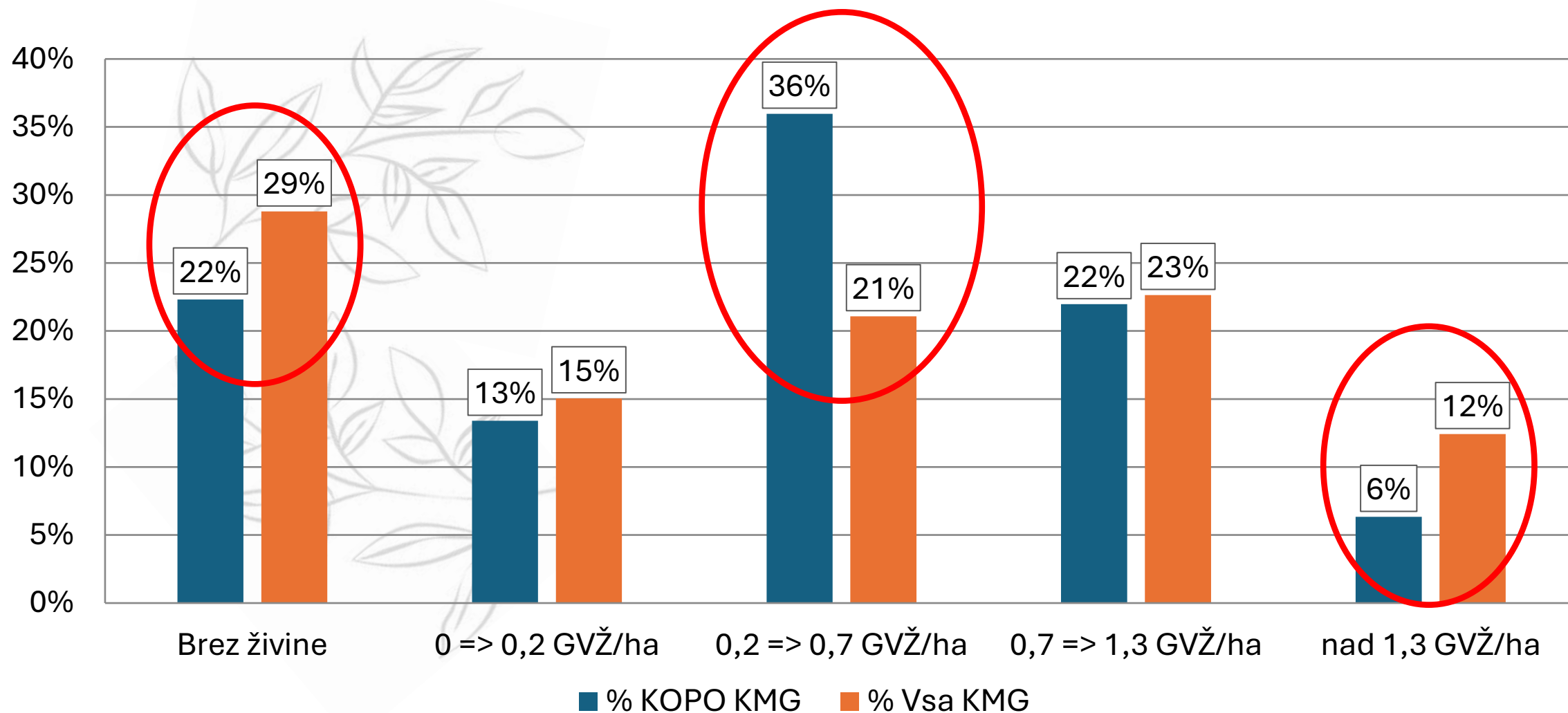
Površine vpisane v KOPOP* (2025 = 16.700 ha)

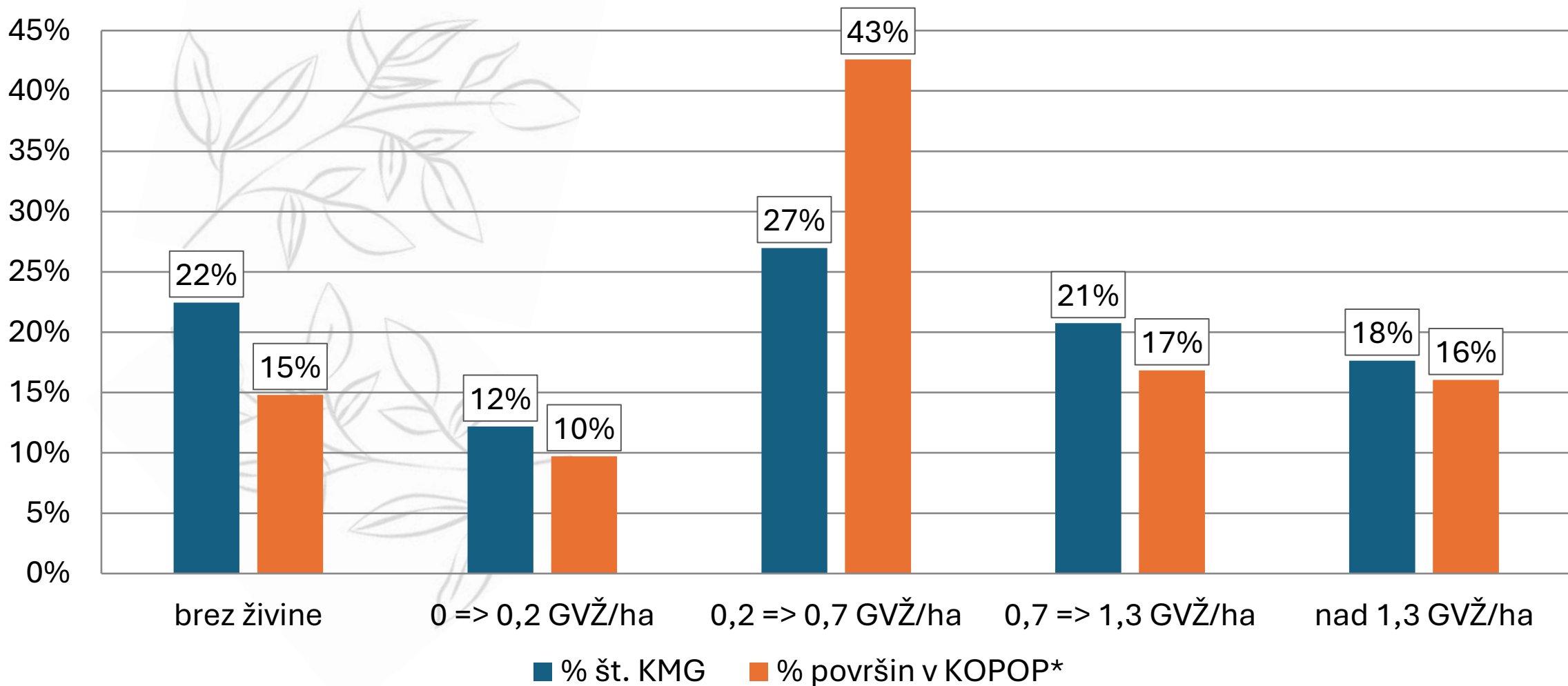
Intenzivnost KMG glede na SO/KZU

Relativna porazdelitev KMG glede na velikostne razrede obtežbe

Površine v KOPOP* glede na obtežbo travojedih živali na trajnem travinju

KOPOP* povzetek

- **Delež KMG vključenih v KOPOP* se povečuje z velikostjo**
- Kmetijska zemljišča v uporabi:
 - **Povprečje vseh KMG: 8,7 ha** (Mediana 4,9 ha)
 - **Povprečje KOPOP*: 19,3 ha** (Mediana 10 ha)
- Večja preferenca KMG, ki pa so **manj intenzivne**
- **Ali so vpisi na pravih površinah?**
- **Zakaj se ne vpišejo manjši?**
 - Najbrž so „**transakcijski stroški**“ male kmetije preveliki glede na plačilo KOPOP*
 - Bojazen pred **večletnimi obveznostmi** (manjše kmetije izrazito **starejše** kot večje)
 - ??

Analiza naravovarstvenih intervencij skupne kmetijske politike

mag. Jernej Kavšek

MKGP – direktorat za kmetijstvo

